

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrtni strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Duh stare Prusije.

Je oživel v Nemčiji. Vzpostavil ga je zopet nemški narodni socializem. Duh stare Prusije je bil označen s politiko osvajalnosti in z militarizmom kot njenim glavnim sredstvom. Iz pruskega militarizma se je rodila svetovna vojna, ki se je končala s porazom Nemčije. Nemška država je podpisala versajsko mirovno pogodbo, ki tudi določuje, da se Nemčija ne sme vojaško oborožiti, marveč se mora zadovoljiti z v to svrhu postavljenim in plačano vojsko, ki zadostuje za obrambne namene. Da je nemška Reichswehr v resnici popolnoma zadostovala za obrambne namene, dokazuje razdobje 17 let, ki je poteklo od konca svetovne vojne.

Ni pa nemška državna bramba zadostovala ter ne zadostuje politiki narodnega socializma. Dokler je bila ta stranka v stanju organizacije in agitacije, je z vso strastnostjo napadala »sramotno« versajsko pogodbo. Ko pa je prišel narodni socializem v stanje vlade, je začel svoja agitacijska gesla izvajati in dane obljube izvrševati. Versajska sramota mora izginiti iznad Nemčije! Predvsem morajo izginiti vojaška določila te pogodbe! Nemčija se mora oborožiti, ker to baje zahteva načelo enakopravnosti Nemčije z drugimi državami.

Tajno oboroževanje Nemčije se je že začelo pod prejšnjimi vladami. Narodni socializem ga je pospešil po tempu (času) in obsežnosti. Da bi ga zakril pred očmi Zveze narodov, je Nemčija morala izstopiti iz te Zveze. Ko je oboroženost nemške države dosegla stanje, da ga ni več bilo mogoče zakriti pred Evropo, je narodno-socialistična vlada vr-

gla krinko z obraza. Dne 16. marca je nemška vlada sklenila zakon, da se nemška vojska preobrne po načelih splošne vojaške dolžnosti vseh moških državljanov, ki so dopolnili 21. leto starosti; nemška vojska se reorganizira tako, da bo imela 12 armadnih zborov s 36 divizijami. Tako so vojaške sile Nemčije bile povišane na nad 800.000 mož.

Ukrep nemške vlade je povzročil v Evropi ne toliko razburjenja, kakor pa graje in obsodbe. Kdor je resničen prijatelj miru, mora militarizacijo Nemčije obsoditi. Militarizem v rokah stranke, ki vzgaja nemško mladino v pogansko narodnostno miselnost ter vzbuja med ljudskimi množicami maščevalne nagnone in osvajalne pohlepe, je največja nevarnost za mir. Evropske države bodo morale ostvariti v medsebojnih pogodbah močna in ob vsaki priliki učinkovita jamstva za ohranitev miru zoper vsak poskus njegove kalitve. Vsaka popustljivost in omahljivost napram vsememškemu narodnemu socializmu, ki je vzpostavil pruske militaristične tradicije, bi bila usodepolna napaka. Narodno-socialistična Nemčija je pokazala Evropi oboroženo pest. S tem je padla misel razorožitve, ki jo je Evropa gojila od konca svetovne vojne. Evropski narodi so hrepeli po uresničenju te misli, da bi se rešili ogromnih gmotnih bremen, ki jih povzročuje tekma držav v oboroževanju. Oboroževalna tekma je narovo vzbujena in ojačena. Narodi bodo krvaveli naprej, najprvo gospodarsko... Misel razorožitve je pokopana. Pokopala jo je popruseva narodno-socialistična Nemčija.

kandidacijsko željo in prošnjo nosilcu državne kandidatne liste, ali pa od nje ga opolnomočenemu volilnemu odboru. Se nikdar ni bilo ob nobenih parlamentarnih volitvah toliko ljudi s kandidacijskimi »sposobnostmi« kot sedaj.

To je pojav, ki ni ne pravilen ne soliden. Sam minister dr. Kojič je moral zavrniti »nesolidne« kandidate in »načine političnih licitacij«. Najbolj učinkovita zavrnitev pa bi bila naslednja: zmanjšajo naj se poslanske dijete (plače) za polovico, in bo odpadla polovica kandidatov; ako pa se poslanske plače zmanjšajo za dve tretjini, pa bosta odpadli dve tretjini kandidatov. In utihnili bo sejmski hrup nesolidnih kandidatov in prenehale bodo politične licitacije.

*

Pariz spominu rajnega kralja Aleksandra. Dne 21. marca je izročil predsednik občine Pariz jugoslovanskemu poslaniku dr. Spalajkoviču zlato kolajno pariškega mesta, katero so nameravali izročiti blagopokojnemu kralju Aleksandru I. lani dne 10. oktobra in katero so sedaj poklonili po našem poslaniku kraljici materi. Ob tej priliki se je vršila na pariški občini prisrčna slovesnost.

Uredba o javnih delih. Ministrski svet je odobril dne 21. marca uredbo o javnih delih, ki predvideva, kar je važno za Slovenijo, da se prične takoj z gradnjo železniške proge St. Janž — Sevnica, ki se bo pozneje podaljšala na Novo mesto — Stražo — Delnice. Predvideno je po tej uredbi, da se prične takoj tudi z gradnjo betonske ceste Ljubljana — Kranj in Maribor — St. Ilj — državna meja.

Prosvetni minister Čirič je govoril po radiju dne 23. marca o našem šolstvu, ki je življenska potreba. Precejšen del govora je posvetil osnovnemu ter srednjemu šolstvu, položaju učiteljstva ter profesorjev. Toplo je priporočal prosvetno delo izven šole.

Iz govora ministra za telesno vzgojo dr. Auerja. Minister za telesno vzgojo dr. L. Auer je imel dne 21. marca po radiju govor, v katerem je posebno poudaril, naj postane čuvár Jugoslavije mlado pokolenje z vsemi potrebnimi telesnimi možnostmi ter potrebami. Govoril je dalje o vzgojnem pomenu športa, o nalogah države glede telesne vzgoje, o sokolstvu ter o gasilstvu. Zaključil je svoj govor z naznanilom, da je bil te dni izdelan zakon o športu in poslan vsem merodajnim športnim organizacijam v presojo.

V NAŠI DRŽAVI.

S kandidacijskega pozorišča.

Na kandidacijskem pozorišču vlada veliko nesorazmerje med kandidacijskimi ponudbami in kandidatskimi potrebami. Je kakor na blagovnem tržišču, kjer je vsled nadprodukcije blaga mnogo preveč ponudb in mnogo premalo zahtev. Da je ta primera umestna, potrjuje govor g. ministra pravde dr. Kojiča, ki ga je imel 17. marca v Kragujevcu in ki je v njem ostro obsodil »sejmski hrup

posameznih nesolidnih kandidatov in načine političnih licitacij.

Minister izjavlja, da nastopajo s sejmskim hrupom nesolidni kandidati ter da se vršijo politične licitacije. Kako se je to vršilo in se vrši v naši ožji domovini, smo doznali iz časnikov, pa tudi iz poročil, ki jih prejemo iz raznih krajev naše domovine. Ljudstvo, ki ima pravico, da voli poslance, bi tudi moralo imeti možnost, da določi kandidate. Ta možnost se mu ne daje.

Na srezkih kandidacijskih zborovanjih nastopajo nepoklicane skupine in skupinice ter predlagajo kandidate.

Tako »predloženi« kandidati se potem razvrstijo v vzporedne vrste, ki se še pomnožujejo z imeni takšnih kandidatov, ki niti ne poskušajo svoje sreče na srezkih kandidacijskih sestankih, marveč kratkoma sporočijo svojo